

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні мистецькі практики

Освітня програма: образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(доктор філософії)

Спеціальність: 023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь знань: 02 мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні мистецькі практики
Викладач (-і)	Бабій Надія Петрівна
Контактний телефон викладача	066 8164783
E-mail викладача	nadiia.babii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Стаціонар, заочна
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	консультації до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях; з приводу деталей виконання завдань онлайн у меседжерах, емейлом у межах робочого часу викладача.
2. Анотація до курсу	
ОК «Символіка і семантика візуального мистецтва» належить до циклу дисциплін вільного вибору аспіранта. Навчальний курс буде цікавий для тих студентів, які намагаються сприйняти, зрозуміти і сформувані власну систему оцінювання сучасного мистецтва (суб'єктивну і незалежну, але при цьому виважену і аргументовану); хто бажає отримати необхідну систему знань для усвідомлення цілісності сучасного художнього процесу у його взаємозв'язках з іншими проявами культури – політики, науки, інформаційних технологій, бізнесу, релігії і т.п., хто прагне використовувати у своїй подальшій професійній діяльності, незалежно від фаху (культурологія, ІТ, бізнес і підприємництво, юриспруденція, креативні індустрії, наукова і педагогічна діяльність, управління проектами і т.п.) окремі найоригінальніші загальнопізнавані прояви сучасного мистецтва, т. зв. «сучасної класики», які додаватимуть кінцевому продукту їх діяльності більшої суспільної і загальнолюдської значимості. Зрештою, курс допоможе студентам розширити свою загальну ерудицію і кругозір у напрямку вивчення найбільш значимих творів, течій і напрямів сучасного мистецтва, що, своєю чергою, обов'язково впливатиме на творче, нестандартне і оригінальне вирішення професійних завдань. Пропонований курс полягає як у висвітленні основних теоретичних засад різноманітних видів символіки візуального мистецтва та її семантики. Крім того, здобувачам будуть надані методичні рекомендації щодо виконання конкретних видів індивідуальних наукових робіт (тези на конференцію, стаття відповідно до індивідуальної теми дослідження), навчально-дослідних (аналіз символіки твору образотворчого або декоративного мистецтва зі збірки музею, галереї) та науково-популярних робіт (анотація для виставки, де будуть твори візуального мистецтва з різноманітними символами). Практичні завдання (тематика, вид завдання) обговорюються викладачем зі здобувачами індивідуально по кожній темі курсу на початку семестру. Курс поглибить вміння аспірантів обирати методи дослідження у відповідності до певної тематики наукової роботи, а також практичні навички написання різної форми статей, праці з науковими джерелами тощо.	
3. Мета та цілі курсу	
Курс дає можливість зрозуміти світоглядну, естетико-філософську основу мистецтва модернізму, постмодернізму та актуальної практики ХХІ ст., узагальнити і систематизувати фактологічну інформацію щодо новітнього мистецтва та виробити у студентів самостійну оціночну шкалу, власні критерії у сприйнятті сучасних мистецьких практик.	
4. Результати навчання (компетентності)	
За ОП аспіранти мають удосконалити на ОК такі загальні компетентності:	

ЗК-1. Здатність до пошуку, оброблення, компетентного відбору інформації з різних джерел для професійної діяльності та власного наукового дослідження

ЗК-2. Здатність до критичного та абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-3. Здатність проведення власного наукового дослідження на відповідному фаховому рівні та усвідомлення його актуальності для національного та світового мистецтва.

ЗК-5. Здатність написання українською та іноземною мовами власних наукових публікацій різного змісту та обсягу.

ЗК-6. Здатність дотримуватися кодексів професійної етики та виявляти ініціативу в науково-організаційній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК-1. Здатність виконувати оригінальні дослідження на основі ґрунтовного розуміння історії й теорії образотворчого, декоративного мистецтва та збирати необхідну інформацію.

ФК-2. Володіти методологією проведення наукових досліджень у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та методами атрибуції, експертизи, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.

ФК-3. Здатність систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію у сферах культури і мистецтва та формулювати обґрунтовані висновки, відповідні до поставленої мети та завдань

ФК-4. Вміння писати наукові статті, анотації.

ФК-7. Здатність до наукового спілкування та ведення наукової дискусії, аргументування власних думок.

ФК-8. Здатність викладати фахові дисципліни у закладах вищої освіти, проектувати освітні програми та розробляти методики викладання мистецьких дисциплін для різних аудиторій в поза академічній аудиторії.

Що на практиці буде втілено у такій формі результатів навчання:

ПРН -1. Глибокі знання з історії й теорії мистецтва наукового пізнання, що необхідні для проведення наукового дослідження на основі розуміння історичних, геокультурних та етнопсихологічних чинників мистецьких процесів (*знати теорію та історію походження мистецьких практик, розуміти і бути готовим пояснити значення та актуальність власного наукового дослідження з тематики ОК*);

ПРН - 2. Глибокі знання принципів логіки, основних мистецтвознавчих понять, вміння застосовувати фахову мистецтвознавчу термінологію (*фахово володіти науковою термінологією, розуміти зміст, концепцію, вміти оцінювати рецептивність практик*); аналітично провести дослідження об'єктів та предметів для індивідуальних наукових досліджень з курсу).

ПРН -4. Глибокі знання про художній образ як базову основу мистецтва та розуміння специфіки його вирішення в різних видах образотворчого й декоративного мистецтва; про особливості видів декоративного мистецтва та основні концепції вітчизняного й світового декоративного мистецтва (*готовність демонструвати загальні та локальні історико-культурні та мистецькі зв'язки щодо особливостей конкретного об'єкту, події, ситуації в площині актуальних мистецьких практик, визначених індивідуальним завданням*).

ПРН - 5. Вміння аналізувати, систематизувати, критично оцінювати доробок попередніх учених (*вміння працювати з каталогами, науковими журналами, електронними ресурсами для пошуку аналогів досліджуваного об'єкту індивідуального завдання, вміти знайти основні наукові дослідження з атрибуції аналогів, культурного періоду; здатність індивідуально продумувати інформаційне та візуальне наповнення статті за завданням з курсу*);).

ПРН -6. Вміння рецензувати, коментувати, цитувати наукову літературу, в тому числі іноземною мовою (*вміння знаходити, подавати інформацію про характерні особливості об'єкту, за якими можливо здійснити атрибуцію, здатність індивідуально продумувати інформаційне та візуальне наповнення різних варіантів статей, повідомлень, анотацій, тез, презентацій; вміти самостійно оформляти та готувати до друку різні варіанти статей, анотацій*).

ПРН - 8. Володіти основними методами атрибуції, експертизи та реставрації творів образотворчого та декоративного мистецтва (*для виведення попередньої інформації про об'єкт вміти застосовувати методи аналізу, візуалізації, спостереження, синтезу, узагальнення, дедукції та індукції. Залучати спеціальні методи дослідження відповідно до індивідуального завдання*)

ПРН -10. Вміння створювати презентації та використовувати різноманітне технічне обладнання для популяризації власних наукових досліджень серед наукової спільноти та зацікавленого кола.

ПРН -11. Вміння вільно презентувати результати досліджень, обговорювати, вести наукову дискусію з фахівцями й нефахівцями про наукові та прикладні проблеми образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації державною та іноземною мовами (*вміти формулювати тему, анотації до індивідуального завдання з курсу при підготовці презентації; адекватно ілюструвати усні доповіді; грамотно і доцільно застосовувати у виконанні наукових проектів засоби комп'ютерного програмного забезпечення*).

ПРН - 12. Здатність писати, рецензувати наукові статті, в тому числі іноземною мовою у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях; підготувати дисертаційну роботу і представити її до захисту відповідно до чинних вимог<i>(вміти написати анотацію, тези, частину статті державною та іноземною мовами для індивідуального завдання з тем ОК).</i> ПРН - 14. Дотримання принципів академічної доброчесності, правових основ дослідницьких робіт, законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток<i>(розуміти, що знайдена та запозичена інформація, візуальні джерела, атрибуція, інше є частиною інтелектуальної власності й вимагають обов'язкового посилання на період джерело).</i>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			10		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс(рік навчання)	Нормативний / вибіркового	
3	023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація		2	вибіркового	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Сучасне мистецтво: репрезентація форм та ідей					
Тема 1. Сучасні мистецькі практики: проблеми термінології і хронології.	Лекційних 4, семін. 2, самост. 8	№ 1,5, 10,11,12,13,25,26	Семінар 1 – робота в мікрогрупах.	10	1-3-й тиждень теоретичного навчання
Тема 2. Експерименти з формою і простором наприкінці ХХ ст.: інсталяція, ассамбляж, гепенінг, перформанс. інше.	Лекційних 4, семін. 2, самост. 10	№7,8,10,15,19	Семінар 2. робота в мікрогрупах.	10	4-6-й тиждень теоретичного навчання
Тема 3. Акціонізм як актуальна форма сучасних мистецьких практик (Акціонізм в США, країнах Східної Європи, Україні)	Лекційних 4, семін. 2, самост. 10	№2, 6, 10,11	Семінар 3. робота в мікрогрупах.	10	7-9 тиждень теоретичного навчання
Модульна контрольна робота	Самост. 2			20	
Разом за змістовим модулем 1	16,6,30			50	
Змістовий модуль 2. Новітні мистецькі практики в процесах перетворення соціокультурного ландшафту					

Тема 4. Трансформація мистецьких практик в контексті комунікаційної стратегії	Лекційні х 4, семін. 2, самост. 10	№1-30	Семінар 3. робота в мікрогру пах.	10	10-12 тиждень теоретичного навчання
Тема 5. Актуальні культурно- мистецькі практики в процесах виробництва міської ідентичності	Лекційні х 4, семін. 2, самост. 10	№1-30	Семінар 3. робота в мікрогру пах.	10	13-15 тиждень теоретичного навчання
Індивідуальне завдання	Самост. 10			30	
Разом за змістовим модулем 2				50	

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Су ма балів за всі види навчальної дія льності	Оцінка CTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсowego проекту (роботи) практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0 -25		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Залікова оцінка виставляється підсумком балів (100 балів максимум) сумарно за підсумками оцінювання роботи на семінарських заняттях та за практичні завдання (самостійні), виконані в повному обсязі. За умови відсутності аспіранта на деяких семінарських заняттях, робота може бути перезарахована за підсумками самостійного опрацювання та представлення у форматі презентації чи есе. Основними способами контролю на семінарських заняттях є індивідуальне та фронтальне опитування, тестові завдання, обговорення у групі проблемних питань, аналіз ситуативних завдань. Кожен семінар має окремий блок різних варіантів контрольний робіт, що оцінюється 10 балами. Аспіранти на кожну тему мають індивідуальне науково-дослідне завдання (по 10 балів за кожне). За невчасно здані завдання (відповідно до графіку) знімається по 4 бали з кожного.				
Вимоги до письмової роботи	Самостійні завдання науково-дослідницького спрямування курсу розробляються викладачем на початку семестру для кожного аспіранта індивідуально з урахування тематики його дослідницьких уподобань та теми дисертації. Загальні критерії оцінок письмових завдань: “відмінно” – здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичними положеннями і термінологією; повно, логічно і послідовно розкриває зміст поставленого завдання відповідно до тематики та рівня складності державною та іноземними мовами;			

	правильно застосовує одержані теоретичні знання для письмового викладу матеріалу; демонструє уміння робити узагальнення і висновки, використовуючи зібрану джерельну базу; “добре” – здобувач вищої освіти достатньо володіє понятійним апаратом; демонструє уміння комплексно вирішувати поставлене письмове завдання; загалом правильно розкриває основний зміст теми науково-дослідницького завдання; уміє логічно, послідовно, висловити власну думку щодо об’єкту досліджуваного візуального мистецтва, робити висновки та узагальнення; у тексті допускає незначні неточності; “задовільно” – здобувач вищої освіти частково володіє ключовими поняттями та термінами; зміст окремих питань індивідуального завдання викладає частково, непослідовно; під час розкриття окремих теоретичних положень письмового завдання серйозні помилки, неточності; “незадовільно” – здобувач вищої освіти не може розкрити зміст основних понять тематики індивідуального завдання; не вміє логічно обґрунтувати теоретичні положення теми; допускає принципові помилки при викладі тексту завдання.
Семінарські заняття	Загальні критерії оцінок форм контролю семінарських: “відмінно” – здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичними положеннями і термінологією; повно, логічно і послідовно розкриває зміст питання; творчо підходить до вирішення поставлених завдань; правильно застосовує одержані теоретичні знання для розв’язання практичних завдань; демонструє уміння робити узагальнення і висновки, використовуючи джерельну базу; “добре” – здобувач вищої освіти достатньо володіє понятійним апаратом; демонструє уміння комплексно вирішувати завдання; правильно розкриває основний зміст матеріалу; уміє логічно, послідовно, висловити власну думку, робити висновки та узагальнення; у відповіді допускає незначні неточності; “задовільно” – здобувач вищої освіти частково володіє ключовими поняттями та термінами; зміст окремих питань викладає частково, непослідовно; під час розкриття окремих теоретичних положень допускає серйозні помилки, неточності; “незадовільно” – здобувач вищої освіти не може розкрити зміст основних понять; не вміє логічно обґрунтувати теоретичні положення; допускає принципові помилки при виконанні більшості завдань, передбачених програмою
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність успішно виконаних індивідуальних науково-дослідницьких робіт з курсу.

7. Політика курсу

Під час навчання аспірантам створюється атмосфера та умови максимально подібні до реальної науково-дослідницької праці. Не допускається використання чужої інтелектуальної власності, відслідковується викладачем плагіат. На цьому курсі політика академічної доброчесності є принципово важливою. Будь яка робота, яка виконана не вами, але вивидасте її за власну вважатиметься крадіжкою, розглядатиметься академічною комісією і може мати негативні наслідки для вашого подальшого навчання. ПНУ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність. Кожен учасник освітнього процесу в університеті несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

Допускаються пропуски занять з поважних причин. У випадках таких пропусків семінарських занять аспірантам надається можливість перездати семінар у формі есе чи реферату

8. Рекомендована література

Основна

1. Бабій Н. П. (2020). Актуальні культурно-мистецькі практики та процеси: проблематика наукового дискурсу. *Питання культурології*. №36, 2020. С. 69-78
2. Бабій Н. (2019). Взаємини традиційного і постмодерного у культурно-мистецькому

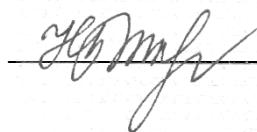
- просторі Івано-Франківська 80-90-х років ХХ ст // *Народознавчі зошити*. № 6 (150). С. 1708-1720. DOI <https://doi.org/10.15407/nz2019.06.1708>
3. Бабій Н. (2019). «Імпреза» як каталізатор культурно-мистецьких процесів в Україні 90-х років ХХ сторіччя // *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Випуск 31. С. 187-193.
 4. Бабій Н. П. (2020). Мистецтво у публічному просторі Західноукраїнських міст: Очікування та реалії. Наукові записки НаУКМА. Історія і теорія культури. Том 3. С. 43-48. DOI: 10.18523/2617-8907.2020.3.43-48
 5. Бабій Н. П. (2021). Performance studies. Пошуки методики перетворення соціокультурного ландшафту. *Художня культура. Актуальні проблеми*. Вип. 17. Ч. 1. С. 159-164. DOI: 10.31500/1992-5514.17(1).2021.235248
 6. Вишеславський, Г. (2006). Нонконформізм: Андеграунд та «неофіційне мистецтво». *Художня культура. Актуальні проблеми*. Вип. 3. С. 171-198.
 7. Вишеславський Г. (2019). Перформанс в культурі та мистецтві 1950–2010-х років. Плинність форм і змістів. *Сучасне мистецтво*, випуск 15, С. 69-76.
 8. Вишеславський, Г. (2007). Постмодерністські тенденції у сучасному візуальному мистецтві України кінця 1980 – початку 1990-х рр. *Сучасне мистецтво*. [X.] : Акта, Вип. 4. С. 93–146.
 9. Вишеславський Г. (2008). Самоорганізація художнього життя у Львові кінця 1980-х – початку 1990-х рр. *Мистецтвознавство України*. Вип. 9. С. 289-293.
 10. Вишеславський Г. (2020). Contemporary art України – від андеграунду до мейнстріму. Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ: ІПСМ НАМ України. 256 с.
 11. Голубець, О. (2001). Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття. Львів: Академічний експрес.
 12. Джонсон, Ричард. (2012). Так что же такое культурные исследования? *Логос*. № 1. 80–135.
 13. Копієвська, О. Р. (2019). Культурні практики в дискурсі CULTURAL STUDIES. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* № 2'2019. 49-53
 14. Копієвська, О. Р. (2018). Трансформаційні процеси в культурних практиках України: глобальний, глокальний контекст та локальні особливості (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): дис. ... д-ра культурології : 26.00.06. Київ.
 15. Мисюга, Б. (2020). *Львівське неофіційне мистецтво 1950-х - 1980-х рр.* Київ. 213 с.
 16. Немченко, Л. (2015). Современные художественные практики: перекодирование публичных пространств. *Топографии популярной культуры*. 10.02.2020. Взято з <https://public.wikireading.ru/162687>
 17. Русаков, С. С. & Ткачук, Н. М. (2016). Британський та американський напрями Cultural Studies: компаративний аналіз. *Гілея: науковий вісник*. Вип. 115. 157–162.
 18. Сидор-Гібелінда, О. (2008). Українці на Венеційській бієнале: сто років присутності. К.
 19. *Перший відмін ок. (2018). Незалежне мистецтво Івано-Франківська. Дев'яності-нульові. Тексти, візії, персони*. Івано-Франківськ: «ArtHuss». 304 с.
 20. Шумська, Я. (2017). Інсталяція та перформанс у мистецтві кінця ХХ – початку ХХІ століття: українськопольська співпраця, творчі експерименти та взаємовпливи [Дисертація кандидата мистецтвознавства, Львівська національна академія мистецтв].
 21. Babii, N., Hubal, B., Dundiak, I., Chuyko, O., Chmelyk, I. & Maksymliuk, I. (2021). Performance: transformation of the socio-cultural landscape. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. Issue 1. P. 129-133
 22. Babii, N. (2021). Popular culture as a source of ideas in the urban spaces of western Ukraine

during the pandemic. *Culture and Arts in the Modern World*. Issue 22. Pp. 129-144. DOI: 10.31866/2410-1915.22.2021.235900

Додаткова

22. Вишеславський Г. (2005). Коло Павла Бедзіра та його вплив на сучасне мистецтво Ужгорода. *Художня культура. Актуальні проблеми*: наук. вісник / Ін-т проблем сучас. мистец. АМУ. К.: Вид. дім А+С, 2005. Вип. 2. С. 284–293.
23. Вишеславський Г. (2006). Нонконформізм: Андерграунд та «неофіційне мистецтво». *Художня культура. Актуальні проблеми*: К.: Вид. дім А+С, Вип. 3. С. 171–198.
24. Вишеславський Г. (2013). Київські сквоти. *Образотворче мистецтво*. № 2 (86). С. 21–23.
25. Герчанівська, П. Є. (2015). Культурологія: термінологічний словник. К.: НАККІМ
26. Єшкілев, В. (б. р.). Актуальна проблема в літературі. Плерома. Глосарійний корпус. 6.02.2020. Взято з <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/pleroma/gk-av.htm>
27. Контемпораріарт та актуальне мистецтво (2010). 10.02.2020. Взято з <https://commons.com.ua/uk/kontemporariart-ta-aktualne-mistets/>
28. Шумилович Б. (2013). Відмовляючись від соціалізму: альтернативні простори Львова 1970–2000-х років. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. 2013. Вип. 23. С. 602-614
29. Шумилович, Б. (2016). Львів кінця 1980-х (2016). *Мітец*. <https://mitec.ua/lviv-kincja-1980-h-peredistorij/>
30. Шумилович, Б. (2013, 15.03). Мистецтво на експорт: чи мають шанс маргінальні форми і жанри мистецтва стати важливими в Україні? *Kulturaenter*.

Викладач

Бабій Н. П.